

**ANALIZA BEZROBOCIA
ORAZ RYNKU PRACY
W POWIECIE GRODZISKIM
W 2023 ROKU**

**Powiatowy Urząd Pracy
w Grodzisku Wielkopolskim
maj 2024r.**

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	3
WSTĘP	5
I. STRUKTURA TERYTORIALNA, LUDNOŚĆ POWIATU GRODZISKIEGO	6
II. PODMIOTY GOSPODARCZE	9
III. STAN i STRUKTURA BEZROBOCIA w POWIECIE GRODZISKIM.....	11
LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH ORAZ ICH ZRÓŻNICOWANIE TERYTORIALNE.....	11
STRUKTURA BEZROBOCIA	12
STOPA BEZROBOCIA.....	16
BILANS BEZROBOTNYCH	18
IV. DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO URZĘDU PRACY (PUP).....	20
DZIAŁ INFORMACJI, EWIDENCJI i ŚWIADCZEŃ.....	20
CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ.....	22
FUNKCJA DORADCY KLIENTA	24
INDYWIDUALNY PLAN DZIAŁANIA.....	24
ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW.....	25
USŁUGI RYNKU PRACY	27
INSTRUMENTY RYNKU PRACY	28
POŚREDNICTWO PRACY	29
WSPÓŁPRACA z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ.....	30
PORADNICTWO ZAWODOWE.....	31
SZKOLENIA.....	32
KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY	34
DOTACJE NA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ.....	37
POZOSTAŁE INSTRUMENTY RYNKU PRACY.....	38
WSPARCIE ZREALIZOWANE W 2023 ROKU	39
REALIZOWANE PROGRAMY	40
PODSUMOWANIE.....	43

Czasy w jakich żyjemy charakteryzuje duża dynamika zmian społecznych, kulturowych czy też ekonomicznych. Również sytuacja na rynku pracy jest podatna na różne czynniki zewnętrzne i wewnętrzne. W praktyce oznacza to, że warunki zatrudnienia, dostępność miejsc pracy, popyt na konkretne zawody czy sektory gospodarki mogą ulegać szybkim przemianom. Czynniki takie jak zmiany w gospodarce, technologii, polityce, a także globalne wydarzenia (jak pandemia COVID-19 czy też konflikt zbrojny w Ukrainie) wpływają na tę sytuację. Dlatego ważne jest, aby pracownicy i pracodawcy byli elastyczni i gotowi dostosować się do nowych warunków na rynku pracy.

Obecnie, pojawia się kolejny, istotnie wpływający na kondycję finansową firm czynnik – kryzys gospodarczy. Przez ekonomistów jest ściśle łączony ze wzrostem bezrobocia, spadkiem poziomu życia, ubóstwem czy też zwiększaniem nierówności społecznych. Obserwujemy, że następuje pogorszenie sytuacji ekonomicznej wielu lokalnych firm, zarówno produkcyjnych jak i usługowych, co wpływa na liczebność osób poszukujących zatrudnienia.

W niniejszym opracowaniu staramy się przedstawić sytuację jaka miała miejsce w roku 2023 w odniesieniu do lokalnego rynku pracy i sytuacji osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim. Analizujemy ją w oparciu o zagadnienia definiowane w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (aktualny stan prawny – Dziennik Ustaw z 2024, poz. 475 t.j.).

I. STRUKTURA TERYTORIALNA, LUDNOŚĆ POWIATU GRODZISKIEGO

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim obejmuje swoją działalnością pięć gmin tworzących powiat grodziski. Wśród nich występują trzy gminy miejsko – wiejskie (Grodzisk Wielkopolski, Rakoniewice, Wielichowo) oraz dwie gminy wiejskie (Granowo, Kamieniec). Na terenie powiatu usytuowanych jest 117 miejscowości, w tym trzy miasta. Natomiast obszar zajmowany przez powiat grodziski zajmuje powierzchnię 642km².

Wykres nr 1. Mapa Wielkopolski z podziałem na subregiony.

Źródło: <http://wup.poznan.pl>

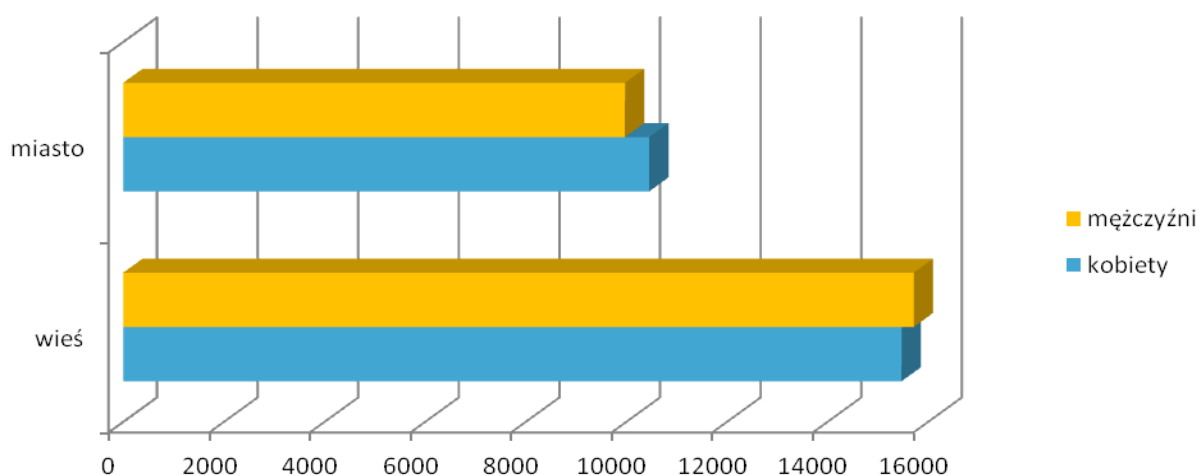
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2022r. liczba ludności wynosiła 51626 mieszkańców, w tym 25693 mężczyzn i 25933 kobiety. Na jeden kilometr kwadratowy przypada 80 mieszkańców powiatu. Osoby zamieszkujące tereny wiejskie stanowią ponad 60% ogółu mieszkańców powiatu.

Tabela nr 1. Ludność powiatu wg miejsca zamieszkania (stan na koniec 2022r.)

	razem	mężczyźni	kobiety
Ogółem mieszkańcy powiatu	51626	25693	25933
Zamieszkali w miastach	20435	9976	10459
Zamieszkali na wsi	31191	15717	15474

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres nr 2. Struktura mieszkańców powiatu wg miejsca zamieszkania i płci na koniec 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Do kategorii „ludność w wieku produkcyjnym” zalicza się ludność danego terytorium w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet – 18-59 lat. Pozostałe kategorie używane w analizie to „ludność w wieku przedprodukcyjnym”, tj. do 17 lat oraz „ludność w wieku poprodukcyjnym”, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej. Powiat grodziski charakteryzuje się wysokim odsetkiem mieszkańców w wieku produkcyjnym (62,8% ogółu mieszkańców powiatu).

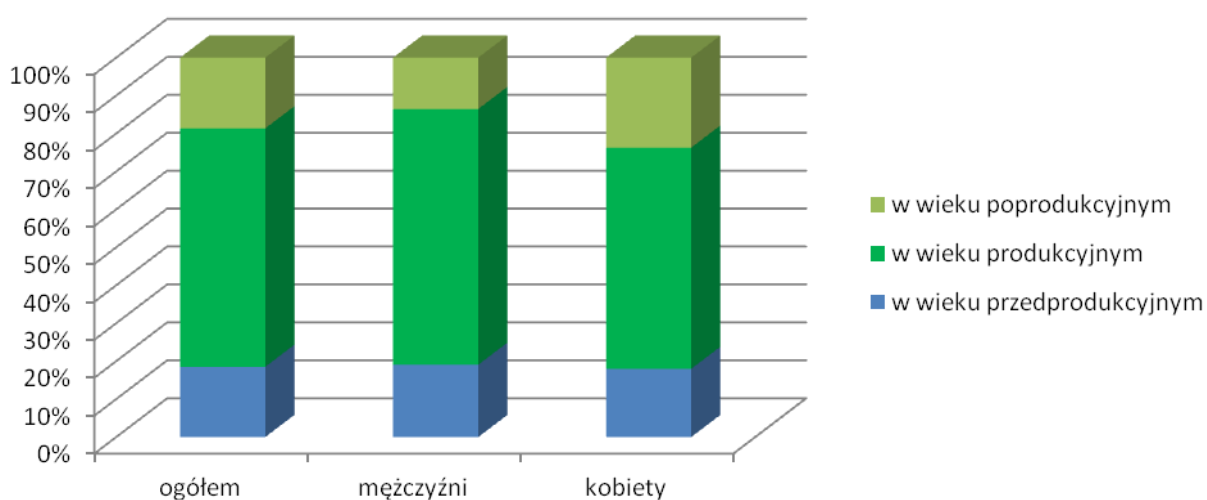
Tabela nr 2. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym – stan na koniec 2022r.

	razem	wartość %	mężczyźni	kobiety
ogółem mieszkańcy powiatu	51626	100	25693	25933
w wieku przedprodukcyjnym	9561	18,5	4897	4664
w wieku produkcyjnym	32439	62,8	17319	15120
w wieku poprodukcyjnym	9626	18,6	3477	6149

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując powyższe dane można też stwierdzić, że około 37% mieszkańców powiatu to osoby, których aktualnie nie dotyczy temat podejmowania zatrudnienia ze względu na fakt, iż osiągnęły już wiek emerytalny (18,6% mieszkańców - ludność w wieku poprodukcyjnym) bądź są jeszcze zbyt młode by podjąć pracę, a więc reprezentują grupę osób w wieku przedprodukcyjnym (18,5% mieszkańców powiatu). Grupa osób przed 18 rokiem życia w ciągu kilkunastu kolejnych lat będzie wchodziła na rynek pracy. Racjonalny wybór kierunku kształcenia i ścieżki edukacyjnej dla tej grupy społecznej powinien opierać się także o dane na temat bieżącej sytuacji na rynku pracy.

Wykres nr 3. Osoby w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym na koniec 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela nr 3. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym wg gmin – na koniec 2022r.

	Grodzisk Wlkp.	Kamieniec	Granowo	Rakoniewice	Wielichowo	razem
ogółem	20406	6220	5051	13244	6705	51626
w wieku przedprodukcyjnym	3713	1122	990	2489	1247	9561
w wieku produkcyjnym	12818	3894	3177	8408	4142	32439
w wieku poprodukcyjnym	3875	1204	884	2347	1316	9626

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

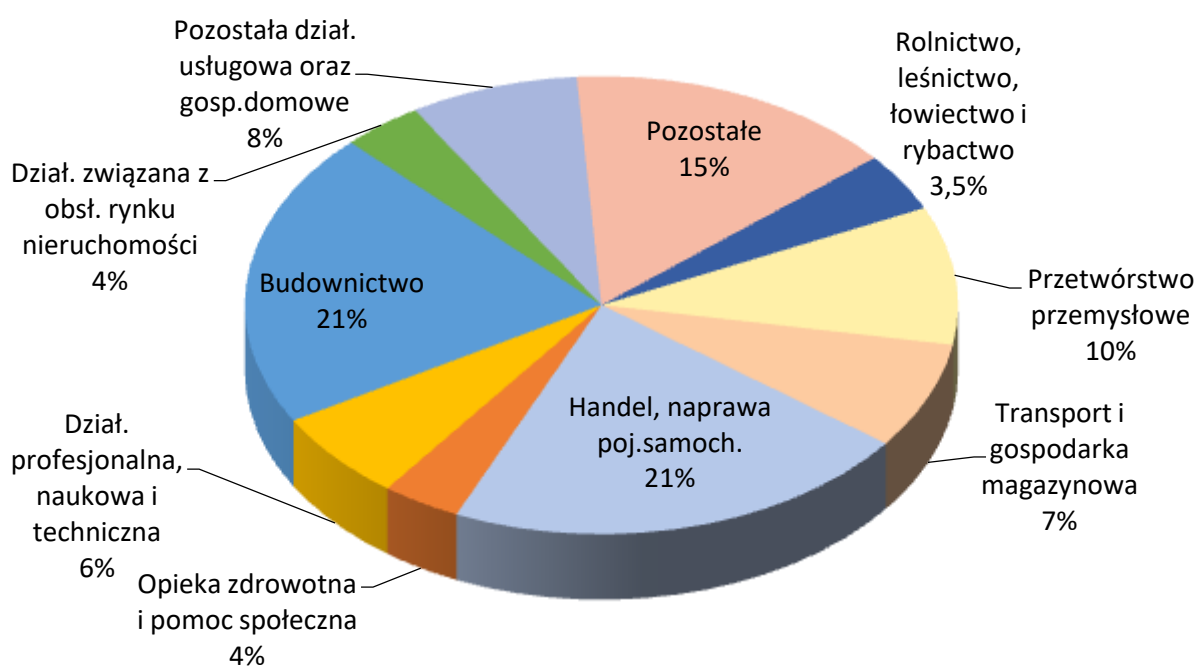
Największa liczba osób w wieku produkcyjnym zamieszkuje gminy miejsko-wiejskie takie jak Grodzisk Wielkopolski (39,5%) czy też Rakoniewice (25,9%). Z kolei w gminach wiejskich udział osób w wieku produkcyjnym kształtuje się następująco: Granowo – 9,8%, Kamieniec – 12%, Wielichowo – 12,7%.

Prezentowane powyżej dane dotyczą roku 2022, gdyż do dnia przygotowywania analizy, GUS nie opublikował danych za 2023r.

II. PODMIOTY GOSPODARCZE

Na terenie powiatu grodziskiego (wg stanu na koniec 2023 roku) działały 5984 podmioty gospodarki narodowej, będące zarówno własnością prywatną jak i publiczną. Największa liczba podmiotów działa w sektorze handlu detalicznego i hurtowego oraz naprawy pojazdów samochodowych – 21% ogółu podmiotów, budownictwa – 21% oraz przetwórstwa przemysłowego – 10%.

Wykres nr 4. Struktura podmiotów gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD w 2023r. (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najbardziej istotny udział w lokalnym rynku pracy ma sektor prywatny (blisko 97% wszystkich podmiotów działa w tym obszarze). Na terenie powiatu zarejestrowanych jest 4669 działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne, często jednoosobowo, bez zatrudniania pracowników.

Tabela nr 4. Struktura podmiotów z podziałem na prywatne i państwowe – na koniec 2023r.

podmioty gospodarki narodowej ogółem*	5984
sektor publiczny - ogółem	112
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	76
sektor publiczny - spółki handlowe	5
sektor prywatny - ogółem	5785

sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	4669
sektor prywatny - spółki handlowe	427
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	40
sektor prywatny - spółdzielnie	23
sektor prywatny - fundacje	9
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	155

*W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby/zamieszkania, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najliczniejszą grupą podmiotów pod względem liczebności osób w nich pracujących są mikroprzedsiębiorstwa, czyli firmy zatrudniające mniej niż 10 pracowników. Grupa ta stanowi ponad 96% udziału wszystkich podmiotów funkcjonujących na terenie powiatu grodziskiego. Odnotować należy także bardzo niską liczbę firm zatrudniających więcej niż 250 pracowników – na terenie powiatu są tylko 4 takie podmioty.

Tabela nr 5. Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg wielkości zatrudnienia – stan na koniec 2023 r.

wielkość zatrudnienia	liczba podmiotów	udział %
0 - 9 osób	5752	96,1
10 - 49 osób	182	3,0
50 - 249 osób	46	0,8
250 i więcej osób	4	0,1
Razem	5984	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Firmy, które istotnie wpływają na zatrudnienia w powiecie, to między innymi: P.P.H.U. „Indrol” Sp.j. Siejek Maciej i Waligórski Przemysław w Rostarzewie i Grodzisku Wielkopolskim, Piekarnia Piotr Gwóźdź w Grodzisku Wlkp., „Storteboom Hamrol” Sp. z o.o. w Kotowie, firma „Granbud” z Granowa, P.P.H.U. „Dąbex” w Grodzisku Wielkopolskim, „Hunters24” Sp. z o.o. Sp.K. w Grodzisku Wielkopolskim, „Adriana Factory” Grodzisk Wielkopolski, „MAXIM Ceramics” Sp. z o. o. Sp. k. z Maksymilianowa, „Bonduelle Polska” oddział w Ruchocicach, „Recaro Rail” Sp. z o.o. Zdrój k. Grodziska Wlkp., „Pacyna Style Sp. z o.o. z siedzibą w Drzymałowie, P.W.”Duet” Andrzej Mateja z Granowa, Brigo Polska Sp.z o.o. w Rostarzewie, „Waldi” Zakłady Mięsne Sp. z o.o. Sp. k. z Grodziska Wielkopolskiego czy też Coming Poland Sp.z o.o. z Rakoniewic.

III.STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE GRODZISKIM

LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH ORAZ ICH ZRÓŻNICOWANIE TERYTORIALNE

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (osób deklarujących zdolność i gotowość do podjęcia zatrudnienia, które pozostają bez pracy) w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim, w końcu grudnia 2023r. wyniosła 1002 osoby i była wyższa o 52 osoby w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

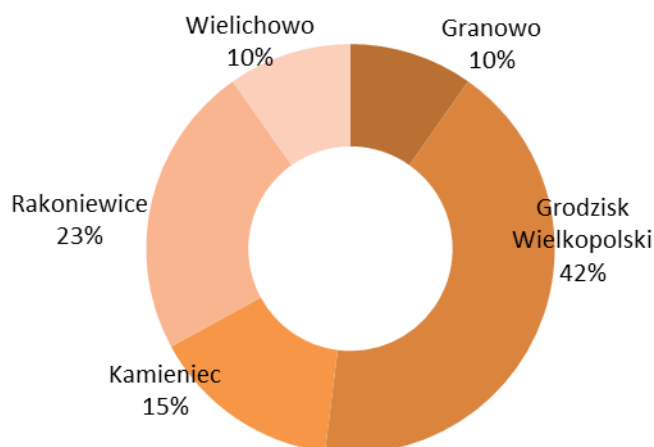
Tabela nr 6. Liczba bezrobotnych w gminach powiatu grodziskiego na koniec 2022 i 2023r.

	Stan na koniec 2022r.	Stan na koniec 2023r.	Wzrost/spadek
Powiat ogółem	950	1002	+52 osoby
Granowo	107	98	- 9 osób
Grodzisk Wielkopolski	418	423	+ 5 osób
Kamieniec	113	151	+38 osób
Rakoniewice	223	232	+ 9 osób
Wielichowo	89	98	+ 9 osób

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRIPS

W czterech gminach powiatu grodziskiego odnotowaliśmy wzrost liczby osób zarejestrowanych – największy w gminie Kamieniec 38 osób. Umiarkowany wzrost wystąpił w odniesieniu do mieszkańców gmin Rakoniewice i Wielichowo – 9 osób oraz Grodzisk Wielkopolski – 5 osób. Spadek liczby zarejestrowanych odnotowano jedynie w odniesieniu do mieszkańców gminy Granowo.

Wykres nr 5. Osoby bezrobotne z podziałem na gminy - stan na koniec 2023r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRIPS

STRUKTURA BEZROBOCIA

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wskazuje, że osoba bezrobotna może być w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Do tej grupy osób zalicza się między innymi bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych długotrwale, bezrobotnych powyżej 50 roku życia, bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej czy też osoby niepełnosprawne.

Tabela nr 7. Wybrane kategorie bezrobotnych, w tym osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, na koniec 2022 i 2023 roku.

	Liczba bezrobotnych na koniec XII 2022r.	%	Liczba bezrobotnych na koniec XII 2023r.	%
Ogółem	950	100	1002	100
Kobiety	533	56,1	569	56,8
Osoby z prawem do zasiłku	168	17,7	182	18,2
Zamieszkali na wsi	607	63,9	648	64,7
Osoby do 30 roku życia	260	27,4	267	26,6
Długotrwale bezrobotni	461	48,5	432	43,1
Osoby powyżej 50 roku życia	259	27,3	267	26,6
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	293	30,8	285	28,4
Osoby bez doświadczenia zawodowego	110	11,6	114	11,4
Niepełnosprawni	97	10,2	111	11,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRIPS

Odsetek bezrobotnych kobiet osiągnął poziom nieznacznie wyższy niż w roku poprzednim. Jego wartość wyniosła 56,8% i była niższa od wskaźnika dla Wielkopolski o 1,6 punktu procentowego. Można zauważyć istotne zmniejszenie odsetka osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy – czyli długotrwale bezrobotnych. Na koniec 2022 roku jego wartość odnotowywaliśmy na poziomie 48,5%, a na koniec 2023r. kształtował się na poziomie 43,1%. Nastąpił spadek liczby osób zarejestrowanych do 30 roku życia (27,4% na koniec 2022 roku, 26,6% w roku 2023) jak również bezrobotnych po 50 roku życia (27,3% na koniec 2022 roku, 26,6% w roku 2023). Ustalone prawo

do zasiłku miały 182 osoby bezrobotne, co stanowiło 18,2% ogółu bezrobotnych. Znaczna część osób bezrobotnych zamieszkiwała tereny wiejskie. Na koniec poprzedniego roku w ewidencji osób bezrobotnych było 648 osób zamieszkałych na wsi (co odpowiada 64,7% ogółu bezrobotnych). Kluczowym problemem tej grupy były ograniczone możliwości regularnego dojazdu do miejsca zatrudnienia (brak prawa jazdy, brak połączeń autobusowych czy też kolejowych, niemożność podjęcia pracy zmianowej, zależność od członków rodziny którzy dysponują samochodem).

Tabela nr 8. Struktura wieku osób bezrobotnych na koniec 2022 i 2023 roku.

	Liczba osób bezrobotnych na koniec 2022r.	%	Liczba osób bezrobotnych na koniec 2023r.	%
	950	100	1002	100
18-24 lat	144	15,2	175	17,5
25-34 lat	258	27,2	233	23,3
35-44 lat	205	21,6	232	23,2
45-54 lat	199	20,9	204	20,4
55-59 lat	93	9,8	100	10,0
Powyżej 60 lat	51	5,3	58	5,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRIPS

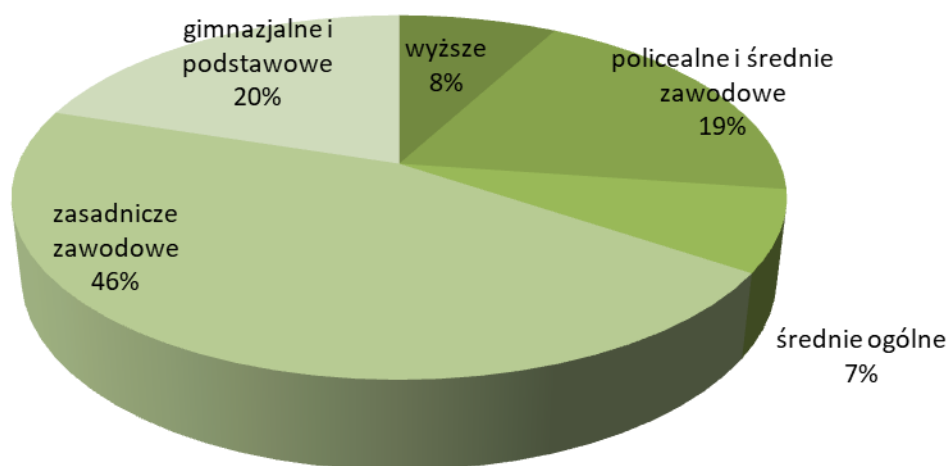
Analiza struktury wieku bezrobotnych wskazuje, że największą liczebnie grupę osób stanowią osoby w wieku 25–34 lat (233 osoby, w tym 156 kobiet) oraz bezrobotni w wieku 35-44 lat (232 osoby, w tym 149 kobiet). Zarejestrowani z tych kategorii wiekowych to często osoby wykształcone, posiadające już doświadczenie zawodowe, jednakże nie zawsze profil ich wykształcenia czy też posiadane kwalifikacje odpowiadały potrzebom lokalnych pracodawców.

W ostatnim roku, podobnie jak w latach poprzednich, liczba bezrobotnych kobiet znacznie przewyższała liczbę bezrobotnych mężczyzn. Zarejestrowane kobiety deklarują często ograniczoną możliwość poszukiwania pracy ze względu na wychowywanie dzieci do 7 roku życia. Dla wielu bezrobotnych kobiet rejestracja w urzędzie pracy była ściśle związana z możliwością zgłoszenia

do ubezpieczenia zdrowotnego siebie i członków swojej rodziny. Na lokalnym rynku pracy brakuje ofert pracy, które mogłyby wykonywać kobiety. Poszukiwane są stanowiska pracy jednozmianowej, w niepełnym wymiarze godzin – ma to związek z próbą pogodzenia pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi.

Szanse na rynku pracy zależą w dużej mierze od poziomu i rodzaju kwalifikacji. Im niższe wykształcenie i im węższe przygotowanie zawodowe, tym większe zagrożenie bezrobociem. Wyższy poziom wykształcenia to większy wybór ciekawych i rozwijających stanowisk pracy, ale także duża mobilność na rynku pracy i szansa zdobycia zatrudnienia nie tylko na lokalnym rynku pracy.

Wykres nr 6. Struktura wykształcenia osób bezrobotnych wg stanu na koniec grudnia 2023 r.

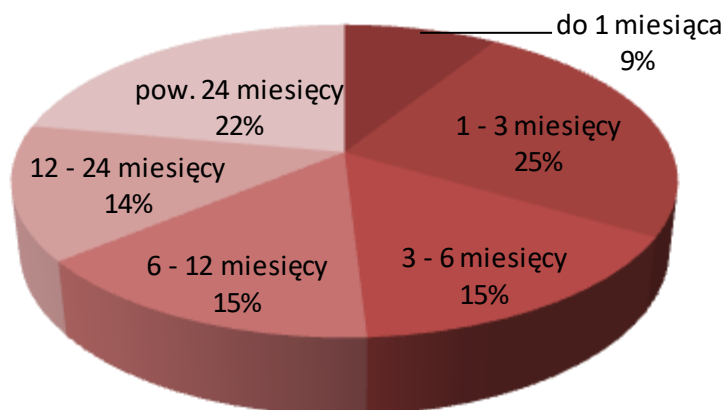
Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRIPS

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp. dominowały osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym. Stanowiły one ok.46% ogółu bezrobotnych. Drugą co do liczności grupą, były osoby z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym (20%). Osoby te mają ograniczone możliwości podejmowania zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Ich umiejętności nie są zwykle dostosowane do oczekiwań pracodawców, a ze względu na niską motywację do podnoszenia kwalifikacji, nie biorą udziału w szkoleniach zawodowych. Bezrobotni z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym odczuwają często niedostosowanie swoich kwalifikacji zawodowych oraz posiadanych umiejętności do oczekiwań lokalnych pracodawców. Deklarują zwykle, że oferty pracy będące

w dyspozycji urzędu pracy, nie odpowiadają ich oczekiwaniom (przede wszystkim finansowym). Na koniec 2023 roku odnotowano w ewidencji bezrobotnych 79 osób z wykształceniem wyższym. Byli to najczęściej absolwenci kierunków takich jak: administracja, pedagogika, finanse i rachunkowość, informatyka, zootechnika, specjaliści do spraw zarządzania. Wśród nich były także osoby narodowości ukraińskiej (ogółem 20 osób zarejestrowanych, w tym 15 osób z deklarowanym wykształceniem wyższym).

Obserwacje dotyczące ruchu bezrobotnych pokazują, że poziom wykształcenia nie jest jedynym, kluczowym czynnikiem decydującym o powodzeniu bezrobotnego na rynku pracy. Często okazuje się, że im dłuższy okres pozostawania w ewidencji osób bezrobotnych, tym niższa motywacja do poszukiwania pracy i jej podejmowania. Na koniec 2023r. najliczniejsza była grupa osób pozostających bez pracy w okresie od 1 do 3 miesięcy (25% ogółu bezrobotnych, co odpowiada liczbie 247 osób). Należy zwrócić uwagę, że prezentowane dane dotyczą stanu na koniec roku. W ewidencji osób bezrobotnych pojawiają się wówczas osoby z niskimi kwalifikacjami, które pracują sezonowo w budownictwie, w przemyśle przetwórczym czy też w rolnictwie. Rejestrują się w okresie jesienno-zimowym, a w miesiącach wiosennych podejmują dalsze zatrudnienie.

Wykres nr 7. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy - na koniec 2023r.

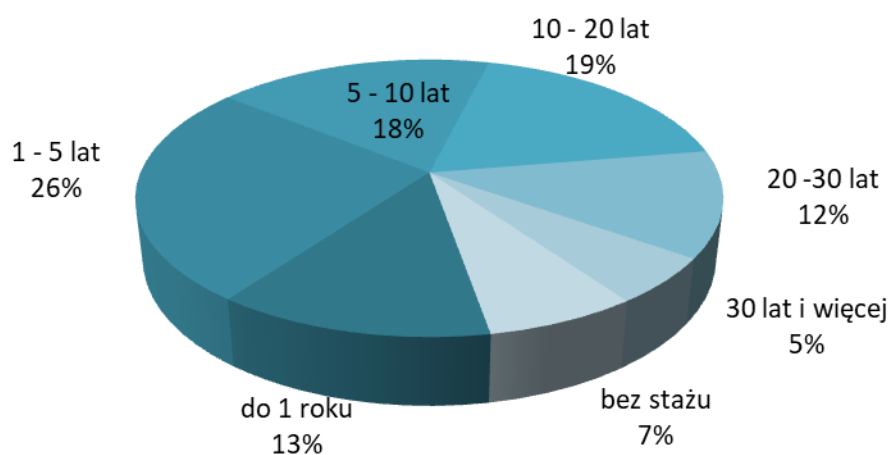
Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRIPS

Osoby długotrwale bezrobotne (zarejestrowane ponad 12 miesięcy) są najczęściej znacznie oddalone od rynku pracy, mają ograniczone możliwości aktywnego poszukiwania pracy ze względu na zobowiązania rodzinne, czy też niską mobilność przestrzenną i zawodową. Im dłuży czas od zakończenia ostatniego zatrudnienia, tym

słabsza motywacja do aktywnego poszukiwania pracy i nawiązywania kontaktów z pracodawcami. W rejestrach osób bezrobotnych na koniec 2023r. widniały 432 osoby zarejestrowane powyżej 12 miesięcy.

Pracodawcy zwracają uwagę na posiadane doświadczenie zawodowe, umiejętności zawodowe i interpersonalne, ukończone szkolenia zawodowe oraz oceniają motywację kandydatów do pracy, a także ich chęci do podnoszenia swoich kwalifikacji. Na koniec 2023 roku, największą liczebnie grupę osób stanowili bezrobotni z doświadczeniem zawodowym od jednego do pięciu lat (257 osób bezrobotnych).

Wykres nr 8. Struktura bezrobotnych według stażu pracy - na koniec 2023r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRIPS

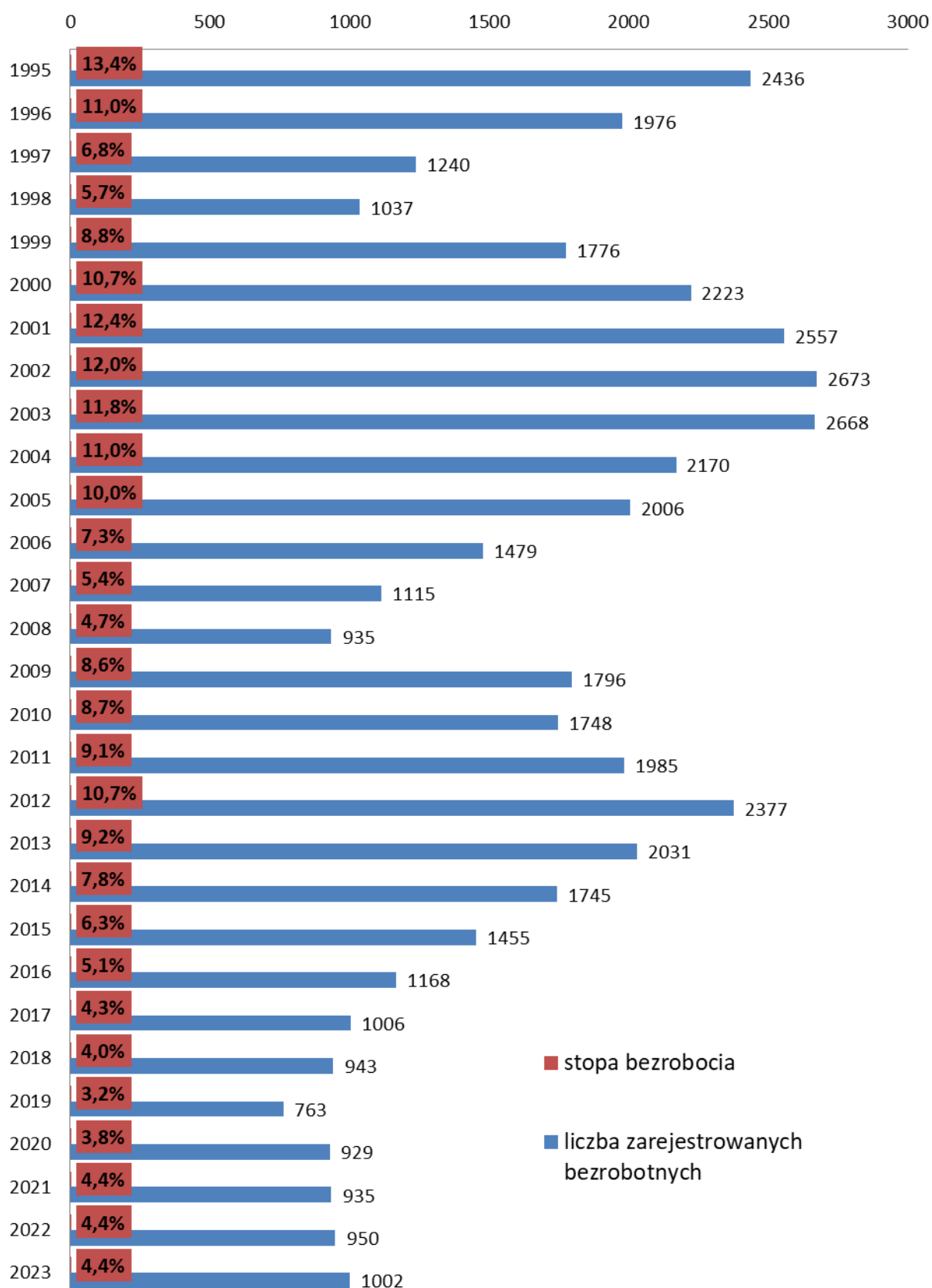
STOPA BEZROBOCIA

Stopa bezrobocia (czyli przedstawiana w procentach relacja między liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych, a liczbą osób aktywnych zawodowo) na koniec 2023r. kształtowała się na poziomie 4,6%.

W województwie wielkopolskim stopa bezrobocia w końcu 2023 roku osiągnęła poziom 3,0%, a w Polsce – 5,1%. W ościennych powiatach stopa bezrobocia na koniec grudnia 2023r. kształtowała się następująco: powiat wolsztyński 1,9%, powiat kościański 3,0%, powiat nowotomyski 2,5%, powiat poznański 1,0%.

Poziom bezrobocia w powiecie grodziskim w latach 1995 – 2023 utrzymywał się na zróżnicowanym poziomie. Można powiedzieć, że rok 2023 charakteryzował się utrzymaniem względnie stabilnej sytuacji na rynku pracy.

Wykres nr 9. Stopa bezrobocia oraz liczba osób zarejestrowanych na koniec lat 1995-2023

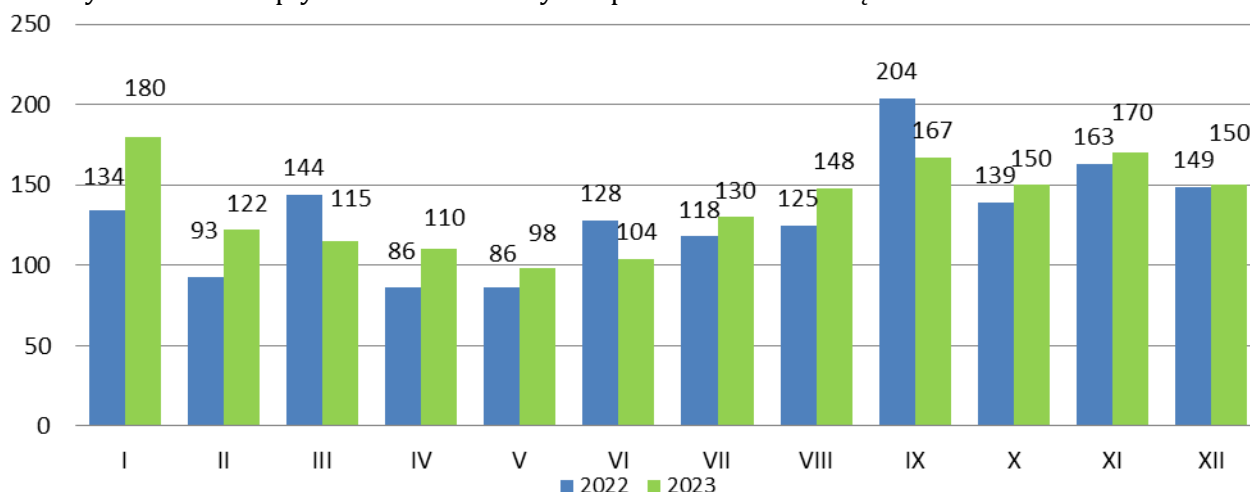
Źródło: opracowanie własne na podstawie biuletynu informacyjnego WUP Poznań.

BILANS BEZROBOTNYCH

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych nie jest wartością stałą. W ciągu roku mamy do czynienia ze zjawiskiem napływu i odpływu bezrobotnych. Napływ oznacza liczbę osób nowo zarejestrowanych w danym okresie sprawozdawczym jak również bezrobotnych powracających po formach aktywnych. Odpływ bezrobotnych oznacza z kolei liczbę osób, które zostają wyłączone z ewidencji prowadzonej przez urząd pracy.

W roku 2023 odnotowano napływ 1644 osób (w roku 2022 był ich o 75 osób mniej). Zdecydowaną większość tej grupy stanowiły osoby poprzednio pracujące - 1513 bezrobotnych. W ewidencji bezrobotnych odnotowano także dane 129 osób nieposiadających doświadczenia zawodowego. Najwięcej danych o napływie bezrobotnych było w styczniu - 180 oraz w listopadzie - 170, najmniej w maju - 98 oraz w czerwcu - 104.

Wykres nr 10. Napływ osób bezrobotnych z podziałem na miesiące w latach 2022 i 2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRIPS

W analizowanym okresie wyłączenie z ewidencji osób bezrobotnych dotyczyło 1589 osób bezrobotnych. Najczęstszą przyczyną tego zjawiska było zgłoszenie podjęcia zatrudnienia (799 osób) lub też uruchomienie działalności gospodarczej w oparciu o środki własne (37 osób).

Tabela nr 9. Powody wyłączenia z ewidencji bezrobotnych w latach 2022 i 2023

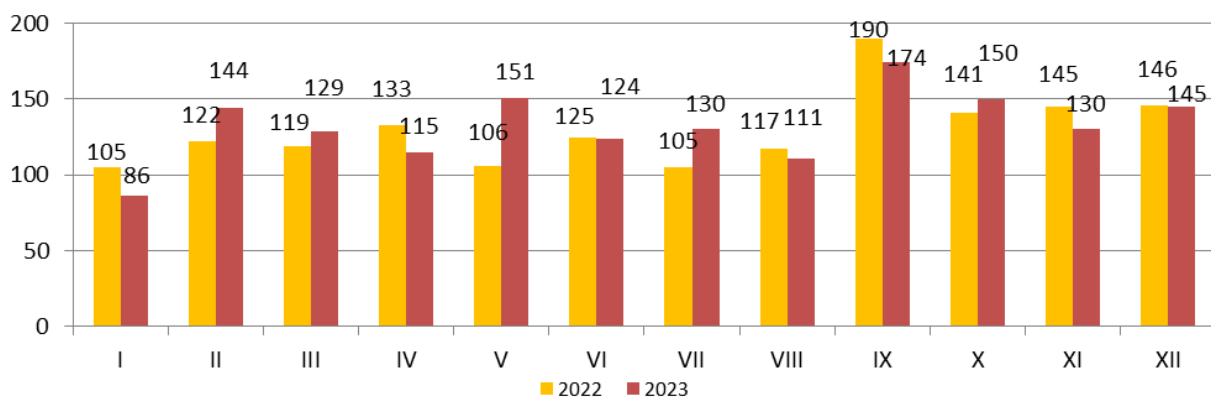
	2022	2023
wyłączenia ogółem	1554	1589
podjęcie pracy		
niesubsydiowanej	770	836
w tym dział. gospodarcza	24	37
subsydiowanej	108	129

	prace interwencyjne	17	24
	roboty publiczne	6	8
	udzielenie dotacji	81	77
	refundacja kosztów wyposażenia lub doposaż. stanowiska pracy	1	18
	podjęcie pracy w ramach bonu na zasiedlenie	0	0
	inne (w tym: Wsparcie dla młodych oraz PFRON)	3	2
rozpoczęcia szkolenia		94	41
rozpoczęcia stażu		182	138
odmowy bez uzasadnionej przyczyny podjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy		28	12
niepotwierdzenie gotowości do pracy		200	213
dobrowolnej rezygnacji		58	101
osiągnięcia wieku emerytalnego		18	30
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego		13	13
nabycie praw emerytalnych lub rentowych		8	14
pozostałe		75	62

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRIPS

W 2023 roku najwięcej wyłączeń z ewidencji bezrobotnych nastąpiło w miesiącu wrześniu – 174 osoby, najmniej z kolei w styczniu, kiedy to wydano 86 decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego. Zwiększenie liczby osób wyrejestrowujących się, szczególnie dotyczących podjęcia pracy niesubsydiowanej, było symptomem utrzymania dynamiki rynku pracy, co miało związek z unormowaniem się sytuacji ekonomicznej pracodawców. Lokalni pracodawcy ostrożnie zwiększali stan zatrudnienia ze względu na rosnące koszty produkcji.

Wykres nr 11. Odływ osób bezrobotnych z podziałem na miesiące w latach 2022 i 2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRIPS

IV. DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO URZĘDU PRACY (PUP)

Siedziba Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim na ul. Poznańskiej 15

Do zakresu działania Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim (PUP) należy przede wszystkim wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (aktualny stan prawny: Dz.U. z 2024 r., poz. 475).

DZIAŁ INFORMACJI, EWIDENCJI I ŚWIADCZEŃ

Do zakresu podstawowych zadań Działu Informacji, Ewidencji i Świadczeń należy w szczególności:

1. Rejestracja i obsługa merytoryczna, w tym gromadzenie i przetwarzanie danych osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
2. Wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie zadań wynikających z realizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, np.
 - uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną,
 - utracie statusu bezrobotnego,
 - przyznaniu lub odmowie przyznania prawa do zasiłku,
 - przyznaniu lub odmowie przyznania prawa do stypendium szkoleniowego,
 - przyznaniu lub odmowie przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego,
 - wstrzymaniu lub wznowieniu wypłat świadczeń,
 - utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku,
 - obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium, dodatku aktywizacyjnego.

3. Przyznawanie i naliczanie bezrobotnym i innym osobom uprawnionym należnych im świadczeń wynikających z przepisów prawa.
4. Zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych osób rejestrujących się w PUP zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz Ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
5. Przyjmowanie i rozpatrywanie odwołań od decyzji.
6. Naliczanie oraz rozliczanie wygenerowanych list płac dla osób, którym przyznano świadczenia.
7. Windykacja nienależnie pobranych świadczeń.
8. Rozliczenia z ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenia zdrowotne w zakresie wykonywanych zadań.
9. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego i współpraca z WUP.
10. Udzielanie klientom wyjaśnień i informacji dotyczących zakresu zadań PUP, podstawowych praw i obowiązków osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
11. Współdziałanie z innymi komórkami organizacyjnymi w celu prawidłowej realizacji zadań PUP.
12. Współdziałanie z innymi instytucjami, urzędami, partnerami rynku pracy w sprawie ewidencji osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W roku 2023 w Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim dokonano 1455 rejestracji osób bezrobotnych. Procedura ta w zależności od liczby dokumentów przedstawianych przez osobę rejestrującą się, trwa od 15 do 40 minut. Rejestracje pierwszorazowe zwykle trwają dłużej, aniżeli rejestracje powtórne. Analizowane są wszystkie okazane dokumenty, wykonuje się do akt sprawy ich skan (zastąpił on wykonywane w latach wcześniejszych kserokopie). Pracownik wprowadza dane do systemu w celu wydruku karty rejestracyjnej. W roku 2021 dokonano 140 rejestracji elektronicznych (także z wykorzystaniem profilu zaufanego), w roku 2022 takich rejestracji było 88, a w 2023 roku ich liczba wyniosła 92.

Kolejnym etapem procedury administracyjnej jest wydanie decyzji o zarejestrowaniu oraz decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Łączna liczba decyzji w skali całego 2023 roku wydana przez Dział Informacji, Ewidencji i Świadczeń kształtowała się na poziomie 3617, z czego 1293 decyzji dotyczyło spraw

związanych ze świadczeniami przewidzianymi w ustawie. W roku 2023 wypłacono zasiłki dla osób bezrobotnych na łączną kwotę 3 289 250 zł.

Z ewidencji osób bezrobotnych wyrejestrowano w ciągu 2023 roku – 1410 osób. Najczęstszym powodem wyrejestrowań był fakt podjęcia zatrudnienia. Decyzję o wyrejestrowaniu z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia niesubsydiowanego wydano w 836 przypadkach.

Dział Informacji, Ewidencji i Świadczeń wydał w okresie 2023 roku 1224 zaświadczenia na wniosek osób ubiegających się o ich wystawienie. Zaświadczenia dotyczyły między innymi wypłaty stypendiów stażowych, okresów zarejestrowania i pobierania zasiłku dla bezrobotnych, ubezpieczenia zdrowotnego, ofert pracy. Ponadto, dzięki systemowi SEPI (Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna) i możliwości elektronicznej wymiany informacji pomiędzy Urzędem Pracy w Grodzisku Wielkopolskim, a lokalnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej (w Granowie, Grodzisku Wielkopolskim, Kamieńcu, Wielichowie i Rakoniewicach) – wystawiono elektronicznie 395 zaświadczeń.

Dodatek aktywizacyjny - oznacza to kwotę wypłaconą osobie, która będąc bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, podjęła samodzielnie lub w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. W roku 2023 wpłynęło 107 wniosków o przyznanie dodatku aktywizacyjnego z tytułu podjęcia pracy z własnej inicjatywy. W analizowanym okresie przeznaczono łącznie na wypłatę dodatków aktywizacyjnych kwotę 117 834 zł.

CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Do zakresu podstawowych zadań Centrum Aktywizacji Zawodowej w szczególności należy:

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym w szczególności:
 - 1) realizacja usług rynku pracy tj.: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz organizacja szkoleń dla osób uprawnionych,
 - 2) promocja, inicjowanie i realizacja instrumentów rynku pracy tj. w szczególności subsydiowanego zatrudnienia, staży oraz innych form przewidzianych przepisami

- prawa. Badanie efektywności i racjonalności realizowanych instrumentów rynku pracy,
- 3) realizacja zadań związanych z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę dla cudzoziemca oraz działania związane z zatrudnianiem cudzoziemców w Polsce bez zezwolenia w zakresie kompetencji należących do PUP.
2. Wspieranie lokalnych i regionalnych rynków pracy poprzez:
- 1) inicjowanie, opracowywanie i zarządzanie lokalnymi oraz regionalnymi projektami dotyczącymi promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
 - 2) opracowywanie, realizowanie i zarządzanie projektami współfinansowanymi ze środków Unii Europejskiej, w szczególności pochodzących ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
3. Współpraca z partnerami rynku pracy w celu zebrania informacji o strukturze gospodarczej i kierunkach rozwoju, kierunkach kształcenia i sytuacji demograficznej w powiecie.
 4. Pozyskiwanie informacji z innych źródeł niezbędnych do oceny sytuacji na rynku pracy w powiecie.
 5. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi partnerami rynku pracy w zakresie realizowanych zadań.
 6. Określenie istniejących „grup ryzyka” i ich rozmiarów na podstawie analiz lokalnego rynku pracy. Inicjowanie i realizacja badań oraz analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych.
 7. Opracowywanie analiz i sprawozdań z zakresu wykonywanych zadań.
 8. Współdziałanie z innymi komórkami organizacyjnymi PUP w celu zapewnienia prawidłowości realizacji zadań.
 9. Realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w szczególności przyznawanie środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej oraz organizacja staży.
 10. Realizacja zadań wynikających z innych przepisów i programów mających na celu aktywizację zawodową określonych grup i osób bezrobotnych z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego i innych środków publicznych.

FUNKCJA DORADCY KLIENTA

W 2014 rozwiązania zmieniające przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy miały zwiększać rolę urzędów pracy jako partnerów wspierających proces rekrutacji kandydatów do pracy. Tym samym, urzędy pracy zostały zobligowane do profilowania pomocy dla bezrobotnych w zależności od oddalenia bezrobotnego od rynku pracy i jego gotowości do podjęcia zatrudnienia. Dla ułatwienia współpracy pomiędzy pracodawcami, osobami bezrobotnymi i urzędem pracy, spośród pracowników Centrum Aktywizacji Zawodowej wyznaczono osoby, którym powierzono funkcję doradcy klienta. Zostali nimi tacy specjaliści jak: pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, specjaliści ds. rozwoju zawodowego.

Doradcy klientów indywidualnych obejmują opieką konkretną grupę osób bezrobotnych (wg podziału alfabetycznego), a do ich zadań należy stała opieka nad osobą bezrobotną lub poszukującą pracy, przygotowanie i nadzór nad realizacją indywidualnego planu działania, świadczenie podstawowych usług rynku pracy w formie indywidualnej.

Do zadań doradców klientów instytucjonalnych należy ustalanie potrzeb pracodawców, w szczególności związanych z możliwościami zatrudnienia nowych pracowników oraz informowanie o zakresie możliwej pomocy ze strony urzędu pracy. Ich zadaniem jest także przyjmowanie i upowszechnianie ofert pracy, prowadzenie dokumentacji współpracy.

Ogółem w 2023r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim swoje usługi na rzecz osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz pracodawców świadczyło 8 doradców klienta.

INDYWIDUALNY PLAN DZIAŁANIA

Doradca klienta realizując ustawowe działania, przygotowuje wraz z osobą bezrobotną indywidualny plan działania. Obejmuje on podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy, w celu zatrudnienia bezrobotnego.

Przygotowywany plan zawiera w szczególności:

- 1) działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie,
- 2) działania planowane do samodzielnej realizacji w celu poszukiwania pracy,
- 3) planowane terminy realizacji poszczególnych działań,
- 4) formy, planowaną liczbę i terminy kontaktów z pośrednikiem pracy, doradcą zawodowym lub innym pracownikiem urzędu pracy,
- 5) termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania.

W ramach realizacji indywidualnego planu działania, doradca klienta jest zobowiązany do kontaktu z osobą bezrobotną i monitorowania sytuacji zawodowej bezrobotnych, co najmniej raz na 60 dni.

ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW

Aby cudzoziemiec mógł legalnie wykonywać pracę w Polsce na podstawie zezwolenia na pracę, czy też oświadczenia, musi posiadać tytuł pobytowy, z którym wiąże się uprawnienie do wykonywania pracy w Polsce. Cudzoziemiec ubiega się sam o tytuł pobytowy. Cudzoziemcy posiadający zezwolenie na pracę (lub zwolnieni z wymogu posiadania zezwolenia na pracę) są uprawnieni do wykonywania pracy na terytorium Polski, jeżeli przybywają w Polsce:

- ✓ na podstawie wizy, z wyjątkiem wizy, wydanej w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 1 lub 22 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (cel turystyczny, ochrona czasowa),
- ✓ na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (czyli złożył wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy lub stały) lub umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, jeżeli bezpośrednio przed złożeniem wniosku był uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- ✓ na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, z wyjątkiem zezwolenia udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 181 ust. 1 ustawy z dnia

12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu cudzoziemca),

- ✓ lub na podstawie wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen,
- ✓ lub na podstawie dokumentu pobytowego wydanego przez inne państwo obszaru Schengen,
- ✓ lub w ramach ruchu bezwizowego.

Obywatele Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy mogą podejmować pracę w Polsce do 24 miesięcy bez obowiązku uzyskiwania zezwolenia na pracę, jeżeli praca cudzoziemca nie jest związana z działalnością sezonową. Jest to uproszczona procedura oświadczeniowa, z której w październiku 2022r. zostali wykluczeni obywatele Rosji.

Podmiot zamierzający powierzyć taką pracę cudzoziemcowi (pracodawca lub osoba fizyczna) ma obowiązek zarejestrowania stosownego oświadczenia w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla siedziby lub miejsca zamieszkania wnioskodawcy i uzyskania wpisu do ewidencji oświadczeń. Procedura wpisu do ewidencji powinna zostać dokonana w ciągu 7 dni roboczych (w sprawach wymagających dodatkowych wyjaśnień jest to 30 dni). Jeśli cudzoziemiec przebywa za granicą i nie ma ważnego dokumentu pobytowego, to składa on wniosek o wydanie wizy.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim zarejestrowano 343 oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi. Średni czas trwania postępowania w procedurze uproszczonej wyniósł 2 - 3 dni.

W następstwie wejścia w życie przepisów o pomocy obywatelom Ukrainy możliwe jest powierzenie pracy obywatelowi Ukrainy na podstawie darmowego powiadomienia. Powiadomienie legalizuje pracę cudzoziemca w okresie jego legalnego pobytu na terytorium Polski bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę, czy oświadczenia. Jeśli obywatel Ukrainy wjechał do Polski ze względu na działania wojenne w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i jego pobyt w RP został uznany za legalny do dnia 30 czerwca 2024 r. (ochrona czasowa), to jego pracę można zalegalizować na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy. W roku 2023 zarejestrowano 676 powiadomień.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim prowadził także procedurę wydawania informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o analizę rejestrów bezrobotnych i poszukujących pracy, a także wynik rekrutacji organizowanej dla pracodawcy, sporządzoną z uwzględnieniem pierwszeństwa dostępu do rynku pracy dla obywateli polskich oraz zarejestrowanych cudzoziemców. W analizowanym okresie złożono 53 wnioski o wydanie informacji, wszystkie rozpatrzono pozytywnie.

Najbardziej czasochłonną procedurą związaną z tematyką zatrudniania cudzoziemców jest wydawanie zezwoleń na pracę sezonową dla obywateli wszystkich państw spoza Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Zezwolenie wydaje się, jeśli cudzoziemiec ma wykonywać pracę w zakresie działalności bezpośrednio związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem lub zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. Zezwolenie na pracę sezonową wydaje starosta właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi na okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym. W roku 2023 odnotowaliśmy wpływ 56 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową. Spośród nich umorzono z mocy prawa 13 wniosków – najczęstszym powodem było niepodjęcie pracy przez zgłaszanego cudzoziemca w wymaganym okresie 120 dni.

Sprawy związane z zatrudnianiem cudzoziemców są szczególnie skomplikowane ze względu na różnorodność i złożoność przypadków. Wielokrotnie strony wzywane są do poprawienia złożonych formularzy, uzupełniania braków formalnych. Istotnym elementem procedur jest także weryfikacja czy pracodawca nie zalega z opłacaniem danin publicznych (np. składek ZUS, KRUS). Wnioski są także weryfikowane w PIP/SG/KAS, pod kątem sprawdzenia nałożonych kar na pracodawcę. Przeszkolony i upoważniony urzędnik ma także dostęp do wykazu osób, których pobyt na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany. Czynność ta wykonywana jest w osobnym pomieszczeniu, z ograniczonym dostępem.

USŁUGI RYNKU PRACY

Usługi rynku pracy to działania PUP bezpośrednio związane z zatrudnieniem osób bezrobotnych – nie angażujące środków Funduszu Pracy, tj. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz usługi EURES;

- **pośrednictwo pracy** to podstawowa usługa świadczona przez urząd pracy w ramach przeciwdziałania bezrobociu i ograniczania jego skali. W szczególności polega ono na pozyskiwaniu i gromadzeniu ofert pracy oraz udostępnianiu ich osobom poszukującym zatrudnienia. Jest to także dobór kandydatów do oferty według wymagań pracodawcy, kierowanie do pracy osób bezrobotnych, udzielanie informacji pracodawcom o możliwościach korzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, informowanie zainteresowanych o sytuacji na lokalnym rynku pracy,

- **poradnictwo zawodowe** to udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, a także pracodawcom w doborze odpowiednich kandydatów do pracy; także działania zmierzające do aktywizacji osób bezrobotnych i ułatwienie im poszukiwania pracy,

- **usługi EURES** to realizacja zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami. **EURES** umożliwia dostęp do informacji oraz doradztwo osobom bezrobotnym i poszukującym pracy za granicą, dostęp do ofert pracy, którymi dysponują publiczne służby zatrudnienia w Krajach UE i EOG.

INSTRUMENTY RYNKU PRACY

Do **instrumentów rynku pracy** należy zaliczyć działania związane z zatrudnianiem (także z samozatrudnianiem) osób bezrobotnych przy udziale środków Funduszu Pracy, to między innymi: prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne oraz refundacje dla pracodawców kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych.

Średnia miesięczna liczba osób kontaktujących się z Urzędem – w szczególności z Centrum Aktywizacji Zawodowej - wyniosła ponad 1700. Byli to przede wszystkim pracodawcy, osoby bezrobotne i poszukujące pracy oraz stażyści. Wprowadzenie ograniczeń w kontaktach międzyludzkich w latach wcześniejszych, skierowało uwagę pracodawców, osób bezrobotnych i poszukujących pracy na możliwości kontaktu na odległość, jednakże nadal chętnie podejmowano kontakt bezpośredni. W obszarze zainteresowań pracodawców były przede wszystkim kwestie zatrudnienia osób zarejestrowanych w urzędzie pracy oraz możliwości korzystania ze środków Funduszu

Pracy i Unii Europejskiej przeznaczonych na aktywne formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (staże, szkolenia, itp.). Załatwiali w urzędzie sprawy dotyczące między innymi: zgłaszania wolnych miejsc pracy oraz związane z procedurą zatrudniania cudzoziemców. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się kwestie związane z możliwością uzyskania wsparcia z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

POŚREDNICTWO PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim współpracuje z pracodawcami głównie w zakresie pozyskiwania i realizacji przedkładanych ofert pracy. Pośrednicy prowadzą marketing usług i współpracują z partnerami rynku pracy w celu zwiększenia atrakcyjności napływających ofert do urzędu i poprawienia jakości świadczonych usług. Oferty pracy podawane są do ogólnej wiadomości osób bezrobotnych i poszukujących zatrudnienia poprzez: wywieszanie ich na tablicy ogłoszeń na terenie urzędu, informację telefoniczną oraz bieżące umieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim – www.grodziskwielkopolski.praca.gov.pl.

W 2023 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim zgłoszono 1795 wolnych stanowisk pracy (więcej o 77 w stosunku do roku poprzedniego). Odnotowaliśmy znaczną liczbę ofert zgłaszanych w celu wydania informacji o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych. W analizowanym okresie zgłoszono w tym celu 1172 stanowisk (tj. ponad 65% wszystkich miejsc pracy).

Tabela nr 10. Najczęściej zgłaszane wolne stanowiska pracy wg zawodów w 2023r.

Nazwa stanowiska pracy	ogółem zgłoszone stanowiska pracy	w tym stan. subsydiowane
Pomocniczy robotnik przemysłowy	956	0
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	119	3
Robotnik budowlany	40	9
Pracownik deratyzacji, dezynfekcji i dezynsekcji	35	0
Pozostali magazynierzy i pokrewni	25	0
Policjant służby prewencji	20	0
Pracownik biurowy	20	18

Malarz budowlany	18	3
Tapicer meblowy	18	0
Kierowca ciągnika siodłowego	17	0
Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	17	15
Operator koparki	16	0
Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką)	16	1
Nauczyciel przedszkola	15	0
Sprzedawca*	15	9
Kierowca samochodu ciężarowego	15	0
Elektryk*	13	3
Robotnik gospodarczy	12	2
Kierowca autobusu	12	0
Pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt	12	0
Szwaczka maszynowa	11	3
Magazynier	10	5
Zbieracz owoców, ziół i innych roślin	10	0
Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie*	10	2
Rzeźnik-wędliniarz	10	0
Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	10	0
Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	10	0
Ogrodnik - uprawa grzybów jadalnych	9	1
Ślusarz*	9	3
Murarz	8	0
Pomocniczy robotnik konserwacji terenów zieleni	8	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie realizowanych sprawozdań o rynku pracy MRIPS

Z analizy zgłaszanych stanowisk wynika, że najczęściej występującym wolnym stanowiskiem pracy była praca jako pomocniczy robotnik przemysłowy. Licznie oferowano zatrudnienie na stanowiskach takich jak: pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej nie sklasyfikowani czy też robotnicy budowlani. Oferty dla pracowników obsługi administracyjno-biurowej były często stanowiskami subsydiowanymi (najczęściej były to staże dla osób bezrobotnych). Na lokalnym rynku pracy od wielu lat występuje niedobór ofert zatrudnienia dla osób z wykształceniem wyższym.

WSPÓŁPRACA Z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim kontynuował zawarte w latach poprzednich porozumienia w sprawie zawiązania partnerstw w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywnej integracji z Ośrodkami Pomocy Społecznej z Grodziska Wielkopolskiego, Rakoniewic, Granowa oraz Kamieńca. Celem partnerstw jest współpraca na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych,

poszukujących pracy lub niepozostających w zatrudnieniu, będących w wieku aktywności zawodowej i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, w szczególności osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Porozumienia te obejmują współpracę w zakresie między innymi:

- upowszechniania ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, stażach, organizacji robót publicznych oraz zatrudnienia socjalnego,
- realizacji projektów współfinansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w przypadku działań szkoleniowych organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- kierowania osób bezrobotnych na wniosek ośrodka do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach ustawy o pomocy społecznej lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym,
- zasad wymiany informacji dotyczących osób bezrobotnych, będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej.

PORADNICTWO ZAWODOWE

Doradca zawodowy świadczy usługi poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim. Usługa ta jest dostępna codziennie w godzinach otwarcia urzędu.

Dominującą formą pracy z klientami jest poradnictwo indywidualne. W roku 2023 wzięły w nim udział 134 osoby. Forma ta pozwala na wnikliwe i kompleksowe rozpoznanie problemu zawodowego klienta. Daje możliwość dokładnego określenia istniejących deficytów wiedzy i umiejętności. W trakcie indywidualnego spotkania z klientem można na bieżąco uzupełniać jego informacje na temat rynku pracy. Jest to szczególnie istotne dla osób, które wchodzą na rynek pracy lub powracają na niego po dłuższej nieobecności. Bezrobotny lub poszukujący pracy w trakcie spotkania

z doradcą zawodowym może bliżej poznać swoje predyspozycje zawodowe, określić swoje zainteresowania, uzdolnienia, mocne i słabe strony. Podczas spotkania można zaplanować najbardziej optymalne dla danego klienta sposoby poszukiwania pracy. Klient ma możliwość wspólnie z doradcą skonstruować własne dokumenty aplikacyjne oraz przygotować się do rozmów kwalifikacyjnych z potencjalnymi pracodawcami. Takie poradnictwo jest też szczególnie istotne dla osób, które rozważają możliwość rozpoczęcia działalności gospodarczej i w związku z tym, chcą ubiegać się o jednorazową dotację na uruchomienie własnej działalności gospodarczej.

SZKOLENIA

Do zadań Powiatowego Urzędu Pracy należy organizowanie szkoleń dla osób bezrobotnych w celu zwiększenia ich szans na zatrudnienie i podwyższenie dotychczas uzyskanych kwalifikacji. Szkoleniem nazywane są pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia. Szkolenia organizowane są w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim inicjuje i organizuje szkolenia osób bezrobotnych w formie grupowej oraz indywidualnej.

Szkolenia grupowe adresowane są dla grupy osób bezrobotnych (w zależności od typu szkolenia i zawodu) i poprzedza je zorganizowana rekrutacja prowadzona przez doradców klienta. Plan szkoleń jest poprzedzony wnikliwą analizą sytuacji na lokalnym rynku pracy, ankiet wypełnianych przez wytypowaną grupę osób bezrobotnych oraz wskazania barometru zawodów dla powiatu grodziskiego i województwa wielkopolskiego.

Szkolenia indywidualne to szkolenia wskazane przez osobę bezrobotną, realizowane na jej wniosek, pod warunkiem uzasadnienia celowości szkolenia. Koszt szkolenia w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie może przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia za pracę. Osoba bezrobotna zainteresowana szkoleniem składa wniosek o organizację szkolenia wraz z załącznikiem – oświadczeniem

pracodawcy o zamiarze zatrudnienia lub oświadczeniem o zamiarze podjęcia działalności gospodarczej. Koszty szkoleń nie mogą przekroczyć dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę w okresie kolejnych trzech lat.

Prawo do udziału w szkoleniach przysługuje zwłaszcza w przypadkach, gdy osoba bezrobotna nie ma kwalifikacji zawodowych, istnieje konieczność zmiany lub uzupełnienia posiadanych kwalifikacji bądź też nastąpiła utrata zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie. Szkolenie odbywa się w formie kursu realizowanego według planu nauczania, zwykle obejmującego nie mniej niż 25 godzin zegarowych w tygodniu, chyba że przepisy odrębne przewidują niższy wymiar szkolenia. Szkolenie może trwać do 6 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie – nie dłużej niż 12 miesięcy.

Tabela nr 11. Szkolenia indywidualne i grupowe realizowane w 2023r.

Lp.	Przedmiot zamówienia	Źródło finansowania	Liczba uczestników	Tryb szkolenia	Wartość szkolenia
1	Samodzielny księgowy	FP	1	indywidualny	4.200,00
2	Prawo jazdy kat. D i kwalifikacja wstępna uzupełniająca przyspieszona	FP	2	indywidualny	13.000,00
3	Operator wózka jezdniowego podnośnikowego z mechanicznym napędem podnoszenia z wysięgnikiem oraz wózka jezdniowego podnośnikowego z mechanicznym napędem z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem	FP	1	indywidualny	1.090,00
		EFS+	13	grupowy	14.430,00
4	Prawo jazdy kat. C i kwalifikacja wstępna przyspieszona	FP	1	indywidualny	6.300,00
		EFS +	2		12.600,00
5	Prawo jazdy kat. C	EFS+	1	indywidualny	3.800,00
6	Prawo jazdy kat. C+E i kwalifikacja wstępna przyspieszona	FP	2	indywidualny	12.300,00
7	Prawo jazdy kat. C+E oraz ADR podstawowy	FP	1	indywidualny	3.900,00

8	Operator koparko-ładowarki klasa III	FP	1	indywidualny	2.000,00
9	Operator ładowarki jednonaczyniowej	FP	1	indywidualny	4.300,00
10	Kurs florystyczny	FP	1	indywidualny	2.000,00
11	Kurs stylizacji paznokci	FP	1	indywidualny	2.400,00
12	Kurs instruktora alpakoterapii	FP	1	indywidualny	1.599,00
13	Kurs stylizacji paznokci metodą żelową i stylizacji rzęs metodą 1:1	FP	1	indywidualny	2.800,00
14	Kurs komputerowy z egzaminem ECDL BASE	EFS+	11	grupowy	15.664,00

Źródło: opracowanie własne PUP

W roku 2023 w szkoleniach organizowanych przez PUP w Grodzisku Wielkopolskim uczestniczyło 41 osób bezrobotnych, w tym 18 kobiet. W szkoleniach indywidualnych wzięło udział 17 bezrobotnych (w tym 4 kobiety). W okresie do 3 miesięcy po zakończonym szkoleniu, 23 osoby bezrobotne podjęły zatrudnienie, a 2 osoby założyły własną działalność gospodarczą.

KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) powstał ze środków Funduszu Pracy w celu wsparcia kształcenia ustawicznego pracowników podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy.

W szkoleniach mogą brać udział również pracodawcy i właściciele firm. KFS jest instrumentem polityki rynku pracy wspierającym osoby pracujące w aktualizowaniu lub nabywaniu nowych kompetencji i pomagającym w dostosowaniu się do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki i zmian zachodzących na rynku pracy. Celem utworzenia KFS jest również zapobieżenie utraty

zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu braku właściwych kompetencji, braku wiedzy zawodowej lub jej nieadekwatności. Inwestycja w kadry, zwiększenie potencjału kadrowego, to możliwość podniesienia pozycji rynkowej firmy oraz samych pracowników na rynku pracy. Pracodawcy, którzy są zainteresowani uzyskaniem dofinansowania, składają w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na siedzibę albo miejsce prowadzenia działalności wnioski o dofinansowanie szkolenia ze środków KFS.

Środki przyznawane są na kształcenie pracodawców oraz pracowników, czyli osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę.

Całkowita kwota, którą urząd pozyskał w roku 2023 na wsparcie dla przedsiębiorców w powiecie grodziskim (w ramach tzw. limitu podstawowego oraz rezerwy) wynosiła 228.100,00 zł.

Firmy mogły uzyskać dofinansowanie do wybranego przez siebie szkolenia na poziomie:

- 100% kosztów szkolenia (kształcenia ustawicznego) – w przypadku mikroprzedsiębiorcy (do 10 osób zatrudnionych), ale nie więcej niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika,
- 80% kosztów szkolenia (kształcenia ustawicznego), dla pozostałych pracodawców, ale nie więcej niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

Priorytety KFS ustalone w 2023r.:

- wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców,
- wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy,
- wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych,
- wsparcie kształcenia ustawicznego dla nowozatrudnionych osób (lub osób, którym zmieniono zakres obowiązków) powyżej 50 roku życia,

- wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych,
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób poniżej 30 roku życia w zakresie umiejętności cyfrowych oraz umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami.

W wyniku naborów w ramach KFS zawarto 38 umów o kształcenie ustawiczne pracodawców i pracowników z tzw. limitu podstawowego, wydatkowano 211.600,00 zł.

Priorytety rezerwy KFS ustalone w 2023r.:

- wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS,
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności,
- wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach /branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju,
- wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego,
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

W analizowanym okresie 5 pracodawców było zainteresowanych otrzymaniem środków z rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Wartość zrealizowanych umów wyniosła 16.500,00 zł.

Dzięki środkom Krajowego Funduszu Szkoleniowego wsparcie otrzymały ogółem 42 podmioty gospodarcze. Były to lokalne firmy i instytucje związane przede wszystkim z branżą fryzjerską, kosmetyczną, budownictwem. Uczestnikami działań finansowanych z KFS było 91 osób (w tym 63 kobiety). Tematyka szkoleń dotyczyła najczęściej podnoszenia umiejętności fryzjerskich/kosmetycznych, uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych i obsługi urzędów.

DOTACJE NA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ

Jedną z popularniejszych wśród osób bezrobotnych form pomocy są tzw. jednorazowe dotacje na działalność gospodarczą. W roku 2023 wsparcie to otrzymało 77 osób zarejestrowanych jako bezrobotne, deklarujących chęć podjęcia działalności gospodarczej, które spełniały między innymi następujące warunki:

- nie otrzymały bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej oraz na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej;
- oświadczyły, że nie podejmą zatrudnienia w okresie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej;
- zobowiązały się do prowadzenia działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia oraz nieskładania w tym okresie wniosku o zawieszenie jej wykonywania;
- nie były karane w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny;
- nie złożyły wniosku do innego starosty o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej lub o przyznanie środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.

Wysokość przyznawanych środków nie może przekroczyć 600% przeciętnego wynagrodzenia. Wnioskujący musi dokonać kalkulacji kosztów i sporządzić plan przedsięwzięcia, opracowuje również harmonogram zakupów w ramach wnioskowanych środków i określa rodzaj działalności, którą zamierza prowadzić. Wymagane jest zabezpieczenie przyznanej dotacji, na przykład: w formie poręczenia cywilnego czy poręczenia wekslowego. Rozliczenie z udzielonego dofinansowania

następuje na podstawie faktur, rachunków lub umów kupna-sprzedaży. Działalność gospodarczą należy prowadzić co najmniej 12 miesięcy. Kwoty przyznanych jednorazowo dotacji na podjęcie działalności gospodarczej osiągnęły w 2023 roku przeciętnie wysokość 23383,00zł. Najczęściej dotacji udzielano na działalność gospodarczą związaną z sektorem budowlanym, usługami kosmetycznymi, fryzjerskimi, sprzątającymi, elektrycznymi oraz usługi związane z motoryzacją.

POZOSTAŁE INSTRUMENTY RYNKU PRACY

Staż - polega na nabywaniu nowych umiejętności praktycznych do wykonywania pracy, przez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Staż może trwać od 3 do 6 miesięcy. Bezrobotnym do 30 roku życia ustawodawca umożliwił odbywanie stażu przez okres do 12 miesięcy.

Prace interwencyjne - oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą. Starosta zwraca pracodawcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w uzgodnionej uprzednio wysokości.

Roboty publiczne - oznaczają zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac finansowanych lub dofinansowanych ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków. Roboty publiczne mogą być organizowane przez: powiaty (z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, spółki wodne i ich związki. Pracodawca, który w ramach robót publicznych zatrudniał skierowanych bezrobotnych otrzymuje zwrot części kosztów poniesionych na ich: wynagrodzenia, nagrody, składki na ubezpieczenia społeczne.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy jest udzielana w związku ze stworzeniem lub doposażeniem stanowiska pracy i zatrudnieniem na tym stanowisku skierowanego bezrobotnego. O refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy mogły ubiegać się między innymi: podmioty prowadzące działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkola i szkoły, osoby fizyczne, osoby prawne lub

jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, zamieszkujące lub mające siedzibę na terytorium RP. Wysokość refundowanych środków określona zostaje w umowie i nie może przekroczyć 600% wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Stanowisko pracy wyposażone lub doposażone w ramach środków Funduszu Pracy należy utrzymać przez okres minimum 24 miesięcy.

Refundacja składek ZUS spółdzielni socjalnej to rozwiązanie dotyczące członków spółdzielni socjalnej i jej pracowników, pozwalające na refundację kosztów części wynagrodzenia (składki należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz części kosztów osobowych pracodawcy odpowiadającej składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego).

WSPARCIE ZREALIZOWANE W 2023 ROKU

W roku 2023 przyznany limit środków Funduszu Pracy wyniósł 2 343 453,44 zł. Cała przyznana kwota Funduszu Pracy na aktywizację wraz ze środkami przeznaczonymi na realizację projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus wynosiła 3 890 837,48 zł

Tabela nr 12. Osoby objęte wsparciem w 2023 wraz z wydatkami (wszystkie źródła finansowania w ramach środków przyznanych z Funduszu Pracy)

Formy wsparcia	Liczba osób	Wydatki
Szkolenia i studia podyplomowe	42	146 721,29
Prace interwencyjne	25	145 200,00
Roboty publiczne	8	66 186,22
Stáže	138	1 328 522,06
Refundacja utw. stanowiska pracy	15	315 000,00
Dotacje	77	1 800 550,00
Refundacja składek ZUS spółdzielni socjalnej	9	86 676,86
Razem:	314	3 888 856,43

Źródło: opracowanie własne PUP

W roku 2023 w ramach posiadanych środków wsparciem objętych zostało 314 osób bezrobotnych w ramach wyżej wymienionych form wsparcia.

REALIZOWANE PROGRAMY

W celu skutecznego przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim realizuje programy na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych wykorzystując środki Funduszu Pracy, w tym te przeznaczone na realizację projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Środki finansowe pozostające w dyspozycji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej służą wspieraniu lokalnych i regionalnych rynków pracy. Minister właściwy do spraw pracy może przeznaczyć, z własnej inicjatywy lub na wniosek marszałka województwa, rezerwę Funduszu Pracy na finansowanie zadań określonych w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Środki rezerwy mogą być przeznaczone w szczególności na finansowanie realizacji programów aktywizacji zawodowej określonych grup bezrobotnych np. będących dłużnikami alimentacyjnymi, bezrobotnych niepełnosprawnych, bezrobotnych zamieszkujących na wsi oraz programów specjalnych.

Programy finansowane ze środków rezerwy Funduszu Pracy

W roku 2023 Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim uzyskał fundusze pochodzące ze środków rezerwy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej na realizację **programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami (nieposiadających świadectwa dojrzałości) lub bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych:**

Środki rezerwy Funduszu Pracy: 130 407,50 zł

Liczba osób: 10

Formy aktywizacji: staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Okres realizacji: kwiecień 2023 r. – grudzień 2023 r.

Projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS (EFS+)

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) jest głównym instrumentem Unii Europejskiej (UE) służącym inwestowaniu w ludzi. Dzięki budżetowi na lata 2021–2027

będzie nadal wspierać unijną politykę społeczną, w dziedzinie zatrudnienia, edukacji i rozwoju umiejętności, a także reformy strukturalne w tych obszarach. Fundusz będzie również jednym z fundamentów odbudowy społeczno-gospodarczej Unii po pandemii koronawirusa. Pandemia spowodowała odwrócenie tendencji wzrostowych w zakresie udziału w rynku pracy, naraziła systemy edukacyjne i zdrowotne na szereg wyzwań oraz zwiększyła nierówności. EFS+ będzie jednym z kluczowych instrumentów Unii pomagających państwom członkowskim w stawianiu czoła tym wyzwaniom. W ramach polityki spójności EFS+ będzie również kontynuował swoją misję wspierania spójności gospodarczej, terytorialnej i społecznej w UE – zmniejszając dysproporcje między państwami członkowskimi i regionami. EFS+ łączy w sobie cztery instrumenty finansowania, które funkcjonowały oddzielnie w okresie programowania 2014-2020: Europejski Fundusz Społeczny (EFS), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz program Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI).

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim jest realizatorem projektu pt. „Droga do zatrudnienia”. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 Priorytet 6: Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty PUP.

Okres realizacji projektu: 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r.

Głównym celem projektu "Droga do zatrudnienia" jest zwiększenie możliwości zatrudnienia 224 osób (123 kobiet i 101 mężczyzn) pozostających bez pracy w powiecie grodziskim do końca grudnia 2024 r.

Program adresowany jest dla bezrobotnych pozostających bez pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim, w tym osób w trudnej sytuacji, które stanowić będą 80% wszystkich uczestników projektu tj.:

- osoby długotrwale bezrobotne,
- kobiety,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby o niskich kwalifikacjach,
- osoby w wieku 50 lat i więcej,
- osoby młode w wieku 18-29 lat.

Co najmniej 28% uczestników stanowić mają osoby młode w wieku 18 - 29 lat pozostające bez zatrudnienia.

W ramach projektu zaplanowano następujące formy wsparcia: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, staże, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Zrealizowane do 31.12.2023 r. wybrane efekty realizacji projektu:

- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie 124
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie 6
- Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie 74
- Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie 0
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie 7
- Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie 40
- Liczba osób w trudnej sytuacji, w szczególności osoby długotrwale bezrobotne, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w wieku 50+, osoby o niskich kwalifikacjach oraz osoby młode w wieku 18-29 lat 121
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu 25
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu 90

Ogólna wartość projektu wynosiła 3 094 768,08 zł, z czego na rok 2023 przypadała kwota 1 547 384,04 zł.

PODSUMOWANIE

W grudniu 2023 roku stopa bezrobocia w powiecie grodziskim była wyższa o 1,6% niż stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim i wynosiła 4,6%. W porównaniu ze stopą bezrobocia w całej Polsce, stopa bezrobocia w powiecie grodziskim była niższa o 0,5%.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim zwiększyła się w skali roku o 52 osoby. Z analizy danych wynika, że bezrobocie na terenie powiatu grodziskiego nie utrzymało się w fazie spadkowej, jednakże wskaźniki pomimo niesprzyjającej koniunktury nie uległy znacznym pogorszeniom.

Obserwujemy symptomy kryzysu i pogarszającą się sytuację ekonomiczną wielu lokalnych pracodawców. Staramy się wspierać ich w obszarze zatrudnienia i doradzać najbardziej optymalne formy pomocy. Do realizacji tego celu niezbędne jest dysponowanie środkami na aktywizację zawodową.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 29.03.2024 roku przyznał na 2024 rok na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej kwotę 5 651 762,95 zł, w tym na kontynuację realizacji przez Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim projektu „Droga do zatrudnienia” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus 1 779 358,09 zł.

Projekt „Droga do zatrudnienia” realizowany jest w ramach Priorytetu 6 Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+) Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty PUP. Cel szczegółowy EFS+ to poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej. Pomoc, jaką mogą otrzymać beneficjenci w ramach projektu „Droga do zatrudnienia”

w 2024 roku to: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, staże, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Uczestnikami projektu mogą być jedynie osoby pozostające bez pracy zarejestrowane w ewidencji PUP jako bezrobotne, spośród których co najmniej 80% stanowić będą:

- osoby długotrwale bezrobotne,
- kobiety,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby o niskich kwalifikacjach,
- osoby w wieku 50 lat i więcej,
- osoby młode w wieku 18-29 lat.

Co najmniej 28% uczestników stanowić mają osoby młode w wieku 18 - 29 lat.

W celu zwiększenia możliwości realizacji aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim planuje, po ogłoszeniu naboru, wystąpić do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o przyznanie środków rezerwy na finansowanie programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Naszym zadaniem jest dążenie do ograniczenia poziomu bezrobocia, mimo niekorzystnych warunków gospodarczych (inflacja, zwiększenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej). Mamy nadzieję, że pozyskanie dodatkowych środków finansowych przełoży się na zwiększenie liczby osób objętych aktywizacją zawodową.

Od lat celem Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim jest szybkie reagowanie na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw, które są kreatorami miejsc pracy. Dążymy do zacieśnienia współpracy z lokalnymi pracodawcami i liczymy na długoletnią, efektywną współpracę. Nieustannie dążymy do pozyskania nowych partnerów, którzy będą w stanie zaoferować wolne miejsca pracy.

Materiał opracowany przez
Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim.